

Nr 40.

Af herr **Larsson** i Klagstorp, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t*
angående statsbidrag till aflönande af de i kommunernas
tjänst anställda barnmorskor.

I lagen angående kommuns skyldighet i fråga om anställande af barnmorska af den 13 juni 1908, hvilken lag trädte i kraft den 1 januari innevarande år, stadgas i 1 §:

»Hvarje landt- och hvarje stadskommun skall hafva anställd barnmorska med fast aflöning. Inom kommun, som är af större vidd eller har större folkmängd, skola två eller flera fast aflönade barnmorskor finnas anställda.

Smärre kommuner, som angränsa hvarandra, äga, efter pröfning af Konungens befallningshafvande och sedan vederbörande förste provinsialläkare i ärendet hörts, förena sig om anställande af gemensam barnmorska; dock att sådan föregående pröfning ej erfordras, därest kommunerna hafva mindre ytvidd och deras sammanlagda folkmängd ej öfverstiger 3,000 invånare.»

Vidare stadgas i 3 §: »Barnmorska, som är i kommuns tjänst fast anställd, skall i årlig lön åtnjuta minst trehundra kronor samt därjämte förses med tjänlig bostad och nödigt bränsle eller ock erhålla ersättning därför med minst ett hundra kronor.

Där särskilda omständigheter sådant påkalla, äge Konungens befallningshafvande, efter förste provinsialläkares hörande, medgifva, att aflöningen må utgå med skäligt lägre belopp.»

Med anledning af detta stadgande af en minimilön af i regel ej understigande fyrahundra kronor, samt vid förrättning ersättning efter

taxa, har det i kommuner, som hittills haft tvenne eller flera barnmorskor anställda, uppstått fråga om indragning af barnmorsketjänster för att därigenom göra besparingar i kommunens utgiftsstat.

Att en sådan indragning kan medföra vådliga följder torde för en hvar vara påtagligt, isynnerhet då kommun har stor utsträckning, med karhända dåliga kommunikationer och därmed åtföljande svårighet att vid behof anskaffa läkare.

Det torde äfven vara vanskligt ålägga sådan kommun, hvars innevånareantal ej uppgår till 3,000, skyldighet att hålla mera än en barnmorska.

Då sjukvård och folkundervisning numera delvis bekostas af staten, synes det vara följdriktigt, att aflöningen till barnmorskorna, hvilkas yrke torde kunna hänföras till sjukvården, äfven till viss del utgår af statsmedel.

Staten har ju äfven tagit ett slags husbondevælde öfver barnmorskorna genom att för dem utfärda reglemente, äfvensom genom att låta dem sortera under kungl. medicinalstyrelsen, provinsial- och stadsläkare och slutligen genom att ingripa i kommuns själfbestämmanderätt, då det gäller aflöningsvillkor för i kommunens tjänst anställd person. Konsekvensen af detta åtgörande torde vara att statsverket lämnar något bidrag till ifrågavarande personers aflöning.

En stor fördel som skulle vinnas genom erhållande af statsbidrag till barnmorskornas aflöning vore den, att kommun då ej gärna skulle frestas till sådan tvetydig sparsamhet, som ofvan påpekats, och att människolif icke uppenbarligen äfventyras.

I Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen den 21 febr. 1908 med förslag till lag angående kommuns skyldighet i fråga om anställande af barnmorska finnes angifvet, att år 1906 hade 1,053 af rikets kommuner hvardera en barnmorska, 196 hade mer än en, 991 hade barnmorska anställd gemensamt med annan kommun och att 226 kommuner icke hade någon barnmorska anställd. Af detta utdrag framgår, att det i ett stort antal kommuner hittills varit ganska dåligt ställt med vården å ifrågavarande område, hvilket äfven synes tala för åtgärders vidtagande för att underlätta anställande af examineradt biträde vid förlossningar, ty mången gång kan tillgången till sådant vara en kostnadsfråga och erhållandet af statsbidrag skulle äfven i någon mån verka skatteutjämnande.

På grund af hvad sålunda anförts hemställes vördsamt,

att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, till hvilket belopp och under hvilka villkor statsbidrag till inom kommun anställd examinerad barnmorskas aflöning må kunna beviljas, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda.

Stockholm den 24 januari 1912.

Nils Larsson.

I denna motion instämma:

Per N:son Bosson.

Jöns Pålsson.

Aug. Larsson.

Aug. Ifvarsson.

Sv. Bengtsson.

Johan Jönsson.

Reinh. Eliasson.

Carl L. Olausson.

Oskar Lundgren.

C. A. Olsson.
